

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือ หมู่บ้านจำนวน 22 หมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยวิธีการสุ่มจากจำนวนครัวเรือนทั้งหมดได้จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 366 ครัวเรือนจากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 7,836 ครัวเรือน การศึกษาในครั้งนี้ใช้เครื่องมือ และวิธีการในการศึกษาประกอบด้วย เอกสาร ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้แบบนำสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของเทศบาลตำบลสันกำแพง รวมถึงการหาข้อมูลองค์ประกอบในด้านกายภาพ ด้านประชากร สังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนแผนการดำเนินงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถิติการเกิดแผ่นดินไหวในอดีต เพื่อจัดทำแผนที่จุดศูนย์กลางการเกิดแผ่นดินไหวในพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลของการศึกษาการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง จะทำให้ทราบถึงระดับการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพงอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดที่ชุมชน และหน่วยงานที่รับผิดชอบควรที่จะดำเนินการเพื่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง และทำให้เกิดการทบทวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ทั้งในระดับนโยบาย และระดับการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่รัฐ และชุมชน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

6.1.1 การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชน ในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง มากกว่า 10 ปี ซึ่งไม่ทราบว่าในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพงมีความเสี่ยงจากการเกิดแผ่นดินไหว โดยมีประสบการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่อำเภอสันกำแพง แต่ไม่ได้รับผลกระทบ ประชาชน ส่วนใหญ่ทราบวิธีการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวมาจากโทรทัศน์ การฝึกอบรม หนังสือพิมพ์ วิทยุ และหอกระจายข่าว ตามลำดับ แต่ ไม่เคยฝึกซ้อมแผนเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การฝึกอบรม โดยผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตร อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มากที่สุด สำหรับระดับ การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพงอยู่ในระดับปานกลาง

6.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสื่อสาร ด้านจิตสำนึก ด้านทัศนคติ และด้านการสนับสนุนทางครอบครัว เพื่อดูว่าปัจจัยใดมีอิทธิพล ต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง และจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด ปัจจัยด้านการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยด้านจิตสำนึก ปัจจัยด้านทัศนคติ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

6.1.3 แนวทางการบริหารจัดการ ภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

เทศบาลตำบลสันกำแพง ควรเร่งสร้างความร่วมมือของประชาชน โดยเน้น การจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ซึ่งการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBRM) เป็นการเตรียมตนเองและเตรียมชุมชนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญภัยพิบัติโดยได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ซึ่งการทำให้ชุมชนเข้มแข็งเตรียมพร้อมป้องกันภัยเป็นการเพิ่มศักยภาพชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง เมื่อเกิดภัยพิบัติและเร่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลสันกำแพง กับชุมชน โรงเรียน และวัด ซึ่ง หากผู้นำ

ชุมชน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้นำทางศาสนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวจะเป็นการสร้างทัศนคติ และปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนในชุมชนอีกทางหนึ่ง และเทศบาลตำบลสันกำแพง ควรพัฒนาเครื่องมือให้เป็นที่ใช้ในการสร้างประสบการณ์แก่ประชาชนให้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินไหว เช่น เครื่องจำลองแผ่นดินไหว เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และจิตสำนึก ในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชน

6.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชน ในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง มีการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่ทำให้ การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ของประชาชนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คืออยู่ในระดับปานกลางนั้น แม้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประสบการณ์แผ่นดินไหวในพื้นที่อำเภอสันกำแพง แต่ไม่ได้รับผลกระทบ และทราบวิธีการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวมาจากโทรทัศน์ การฝึกอบรม หนังสือพิมพ์ วิทยุ และหอกระจายข่าวตามลำดับ ประชาชนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การฝึกอบรม โดยผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตร อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มากที่สุด แต่ไม่เคยฝึกซ้อมแผนเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ซึ่งประชาชนไม่ให้ความสำคัญในประเด็นการจัดเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคไว้รองรับเมื่อเกิดภัย การบอกข่าวสารเกี่ยวกับภัยจากแผ่นดินไหวและกำหนดการสถานที่นัดพบเมื่อเกิดภัยจากแผ่นดินไหว ความเข้าใจวิธีการเอาตัวรอดเมื่อเกิดแผ่นดินไหว ความเข้าใจในแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว แผนที่ปลอดภัยและแผนที่อพยพและการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ชาลี เบญจวงศ์ (2550) ได้ให้ความหมายของการเตรียมพร้อมรับภัย หมายถึง การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์เกี่ยวกับภัยจากดินถล่มที่จะมาถึง และเตรียมที่จะเผชิญกับภัยที่จะเกิดขึ้น โดยมีการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่จะบรรเทาผลกระทบของภัยนั้น ๆ มีการฝึกซ้อมแผนการจัดย้ายผู้คนที่อยู่ในเขตอันตรายออกไปไว้ในที่ปลอดภัย รวมทั้งมีการเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคไว้เพียงพอ การเตรียมความพร้อมรับภัยอาจต้องประกอบด้วย การให้การศึกษา อบรม แนะนำ เกี่ยวกับสาเหตุความรุนแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในพื้นที่ การจัดการทางด้านงานเอกสารและรูปแบบการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมของทีมงาน และ โครงข่ายการประสานเป็นต้น และ Nick (1991, อ้างใน เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ, 2553) ได้ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมว่า การเตรียมความพร้อมคือ มาตรการที่ช่วยให้รัฐบาล หน่วยงาน ชุมชน และประชาชนแต่ละบุคคลสามารถตอบโต้สถานการณ์

ภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่ มาตรการการเตรียมความพร้อมจะรวม ถึงการจัดทำ แผนการรับภัยพิบัติ การเก็บดูแลและสำรองทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ ในยามเกิดภัยพิบัติ การเก็บดูแลและสำรองทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในยามเกิดภัยพิบัติ และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้พร้อมรับกับภัยพิบัติ

ผลจากการศึกษาปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง โดยปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสื่อสาร ด้านจิตสำนึก ด้านทัศนคติ และด้านการสนับสนุนทางครอบครัว เพื่อดูว่า ปัจจัยใดมีอิทธิพล ต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่ เทศบาลตำบลสันกำแพง และจากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีระดับความสำคัญอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด ปัจจัยด้านการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยด้านจิตสำนึกปัจจัยด้านทัศนคติ และ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ประชาชนไม่ให้ความสำคัญ การเข้าร่วมการประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติของชุมชน และร่วมวางแผนในการจัดทำแผนป้องกันภัยของชุมชน การร่วมปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือนภัย และแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภัยพิบัติแก่ชุมชน การฝึกซ้อมแผนป้องกันภัยของชุมชน และการ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมในการป้องกันภัยพิบัติ และประเมินขีดความสามารถในการนำ ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาเตรียมการไว้ให้พร้อมเมื่อเกิดภัย ดังที่ นิลุบล สู่พานิช (2549) กล่าวไว้ว่า ภัยคุกคามสำคัญต่อการจัดการ ภัยพิบัติ คือ การเข้าใจภัยพิบัติอย่างถ่องแท้ โดย เข้าใจว่าตนกำลังเผชิญกับภัยอะไร เข้าใจถึงสาเหตุ และสามารถคาดคะเนผลที่อาจเกิดขึ้น แล้วนำไป เตรียมหาแนวทางในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากผลกระทบ ทั้งนี้ผู้ที่รู้ เข้าใจและสามารถ ประเมินสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละชุมชนได้ดีที่สุด คือ ประชาชน องค์กรภาคประชาชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ คนในชุมชนเหล่านี้เป็นผู้ที่รู้จักสภาพและลักษณะ พื้นที่ของชุมชนของตนและเป็นผู้มีประสบการณ์จากอันตรายมาก่อน อีกทั้งยังจะเป็นบุคคลกลุ่ม แรกที่อาจจะต้องเผชิญกับภัยพิบัติในชุมชนในครั้งต่อไป แนวคิดในการจัดการความเสี่ยงจากภัย พิบัติในปัจจุบัน จึงเล็งเห็นความจำเป็นและความสำคัญใน “การมีส่วนร่วมของชุมชน” ในการเป็น ศูนย์กลางและเป็นผู้ขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ ชวงศ์ อุบลี (2551) ได้เสนอแนะต่อบทบาทของประชาชน

1) ประชาชนจะต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมระดับบุคคลในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยพิบัติ และจะต้องเร่งสร้างเครือข่ายในระดับชุมชนให้เกิดความพร้อมในการร่วมกันสร้างแนวทางปฏิบัติสำหรับการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาภัยร่วมกัน พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

2) ประชาชนต้องมีการติดตามตรวจสอบการดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ ช่องทางการติดต่อประสานงาน หรือการอบรมให้ความรู้ และการฝึกซ้อมแผนอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชน ในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง ในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึง ปัจจัยด้านการสื่อสารของประชาชนอยู่ในระดับน้อย ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวทางหอกระจายข่าวของชุมชน การเตรียมการข้อมูลช่องทางในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เบอร์โทรศัพท์แจ้งเหตุ ฯลฯ ดังนั้น หากประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จะทำให้ประชาชนมีความตระหนักเกี่ยวกับภัยจากแผ่นดินไหว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา จันทรมานะ (2548) ได้ศึกษาถึงกระบวนการติดต่อสื่อสารภายในชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา ชุมชนตลาดสามชุก ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ว่า ชุมชนตลาดสามชุกมีกระบวนการติดต่อสื่อสารสองทาง ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถที่จะพูดคุยโต้ตอบซักถามกันและกันได้เป็นอย่างดี มีการถกเถียงบนฐานของเหตุผล โดยเนื้อหาการสนทนาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาของชุมชน โดยอาศัยสื่อบุคคล ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงและมีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจ ผสมผสานกับการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อเฉพาะกิจ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สร้างการรับรู้เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความคิด ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม จนเกิดความเข้าใจความสามัคคี และการปลุกจิตสำนึกรักท้องถิ่น ตลอดจนการเรียนรู้ร่วมกัน จนปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไขในที่สุด

จะเห็นได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสันกำแพงส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมภายในหมู่บ้านเท่าที่ควร ตลอดจนผู้นำชุมชน ไม่มีการประสานขอความร่วมมือในการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลสันกำแพง ประกอบกับเทศบาลตำบลสันกำแพงก็ยังไม่มีการสนับสนุนงบประมาณในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวแก่ชุมชน และยังไม่มีการดำเนินการอบรมให้ความรู้ ในการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน แก่ชุมชน และไม่มีการดำเนินงานฝึกซ้อมแผนเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวร่วมกันระหว่างชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน สอดคล้องกับ ศิรินันท์ สุวรรณโมลี (2552) ได้ศึกษาแนว

ทางการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานภาคประชาสังคม :
 กรณีศึกษาชุมชนบ้านน้ำเค็ม ต. บางม่วง อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา พบว่า 1) ในการดำเนินงานพบปัญหา
 ด้านการมีส่วนร่วม ด้านงบประมาณด้านความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการดำเนินงานและและ
 ด้านการประสานงานระหว่างองค์กร 2) แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน คือ ภาคชุมชนควรมี
 การรวมกลุ่มและการจัดการองค์กรชุมชน เป็นหัวใจของกระบวนการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
 โดยมีชุมชนเป็นฐาน ตั้งแต่ช่วงต้นของการฟื้นฟูชุมชน ส่วนภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ควร
 ประสานการดำเนินงานร่วมกัน โดยด้านการมีส่วนร่วม นั้น องค์กรพัฒนาเอกชนสามารถช่วยทำงาน
 เชิงลึกวางรากฐานการจัดการตนเองให้กับชุมชนได้ ส่วนภาครัฐควรสนับสนุนการสานต่อการ
 ดำเนินงานระยะยาวควบคู่ไปกับการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ในการดำเนินงาน
 ที่ถูกต้องแก่ชุมชน สอดคล้องกับ ทวีดา กมลเวช (2554) ได้กล่าวว่า กระบวนการป้องกันและ
 บรรเทาสาธารณภัย เป็นระบบการทำงานเชิงรุก ที่มีการเตรียมความพร้อมวางแผนการดำเนินการลด
 ความเสี่ยงและผลกระทบจากเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นพร้อมกันกับมุ่งเน้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ
 จากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหาเพื่อหวังให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในทาง
 ปฏิบัติและสืบเนื่องถึงความครอบคลุมทางด้านทรัพยากร เช่นเดียวกับ ขนิษฐา พุกกะฉานนท์
 (2551) ได้ศึกษาแนวทางการบริหาร การศึกษาแนวทางจัดการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า งานป้องกันและ
 บรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาบริหารจัดการโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน
 ในการสอดส่อง ดูแล และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ซึ่งเป็นภัย
 ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ประชาชนและเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมเองได้อย่างรวดเร็วทำให้เกิดความ
 เสียหายน้อย และอยู่ในวงจำกัด หากเป็นภัยที่เกินความสามารถของตน ก็สามารถประสาน
 หน่วยงานข้างเคียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันจนสำเร็จลุล่วงไปได้

6.3 ข้อเสนอแนะ

การเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชน ในพื้นที่เทศบาลตำบล
 สันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

6.3.1 ข้อเสนอแนะต่อชุมชน

) ชุมชนควรเสริมสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยในการป้องกันและบรรเทา
 สาธารณภัยในชุมชน โดยให้ความสำคัญในการเพิ่มจำนวนสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัย
 พลเรือน (อปพร.) เพื่อเป็นกำลังหลักในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในชุมชน

2) ชุมชนควรจัดตั้งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน ในรูปแบบของคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประชุมปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันวางแผน ของประชาชนในชุมชนและเป็นสถานที่ปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.)ของชุมชน ตลอดจนเป็นจุดรวมพล และเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ ในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว

3) ชุมชนควรที่จะเป็นคนกลางในการประสานงานในความร่วมมือ และความต้องการ ในด้านต่างๆ สำหรับการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในพื้นที่

6.3.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมโดยการประชุม ประชาคมจาก 3 กลุ่ม คือ ชุมชน โรงเรียน และวัด เพื่อเร่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดความ พร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว ในชุมชน โรงเรียน และวัด โดยใช้สื่อทุกชนิดที่มีอยู่ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ เบื้องต้น และพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นสื่อในการสร้างประสบการณ์ตรงของผลกระทบจาก แผ่นดินไหว เช่น เครื่องจำลองแผ่นดินไหว เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านการสื่อสาร ทักษะคิด และการปลูกจิตสำนึก ตลอดจนการเรียนรู้ร่วมกัน ในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจาก แผ่นดินไหว จนปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไขในที่สุด

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะสนับสนุนและประสานการดำเนินงานกับชุมชน โรงเรียน และวัด ร่วมกันประเมินพื้นที่ วิเคราะห์ วางแผน และจัดทำแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยของชุมชน โดยเน้นการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน โดยดำเนินการฝึกซ้อม แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชนให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรสาธารณกุศลในพื้นที่

6.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ข้อเสนอแนะในส่วนที่ของผู้ที่สนใจจะนำผลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ไปปรับใช้หรือ นำไปศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ผู้วิจัยเห็นควรแนะนำให้เพิ่มเติมศึกษาการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจาก แผ่นดินไหวเชิงลึก โดยการจำแนกออกเป็นกลุ่มให้ละเอียดเพิ่มมากขึ้น เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้นำทางศาสนา ฯลฯ

6.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

6.4.1 ทราบถึงระดับการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

6.4.2 ทราบถึงระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

6.4.3 สามารถนำข้อมูลจากการศึกษา ไปใช้ประกอบในการวางแผน ใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ ภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพง

6.4.4 ใช้เป็นแนวทางให้บุคคล หน่วยงาน ภาครัฐ และเอกชน หรือเทศบาลตำบลสันกำแพง นำมาบริหารจัดการ ภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติจากแผ่นดินไหว